

γεφυρώνω

Ἡ φωτεινὴ ἱστορία σου μὲ φέρν' αἰώνια πίσω
σ' ἓνα χρυσὸ γεφύρωμα μὲ τὴν παλιὰ ἐποχή.

γεφυρώνω ἦ, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέφυρα* καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. *-ῶνα*.
Μεγάλῃ γέφυρα: Ἄσμ.

Κόρασον ἐτραγώδινεν ἀφκά 'ς σὴν γεφυρώναν
Πβ. *γέφυρα* 1.

γεφυρώνω λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.
κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. Βυζ. Μπριγκ. Δημητρ. *γυφυρώνου* Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.) *γιοφυρώνω* Πελοπ. (Λάστ.
κ.ά.) — Λεξ. Βλάχ. Βάιγ. *γιουφυρώνου* Μακεδ. (Βογασ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. *γεφυρω*.

Κατασκευάζω γέφυραν, ζευγνύω τὰς ὄχθας ποταμοῦ διὰ
γεφύρας ἐνθ' ἀν.: Ἐγεφύρωσαν τὸ ποτάμ' Πόντ. (Τραπ.)
Πότε νὰ γεφυροῦται τὸ ποτάμ' νὰ διαβαίνωμε; Πόντ. (Ὁφ.)
Πβ. *ἀγεφύρωτος*.

γεψᾶτος ἐπίθ. Ἀνδρ. (Κόρθ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέψη* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ᾶτος*.

Ὁ εὐγευστος ἐνθ' ἀν.: Ἐχω ἀλαφρὸν κρασί, γεψᾶτο Κόρθ.
Τ' ἀουλάτα σῦκα 'ναι πολὺ γεψᾶτα (ἀουλάτα=ἀβγουλᾶτα,
μεγάλα μὲ σχῆμα ἀβγοῦ) Ἀπύρανθ.

γέψιμο τό, Νάξ. (Δαμαρ.) Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)—Λεξ.
Βάιγ. Βλαστ. *γέψιμον* Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) *γέψ'μον* Στε-
ρελλ. (Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.) *έψιμο* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεύω, ἐκ θέμ. τοῦ ἀορ., καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. *-ιμο*. Ὁ τύπ. *γέψιμο* καὶ εἰς Σομ.

Α) Κυριολ. 1) Γ ε ὕ σ η 2, τὸ ὁπ.βλ., Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)—
Λεξ. Βάιγ Βλαστ.: Τὸ λάδι 'ς τὸ γέψιμό του τὸ καταλαβαίνει
ἂν εἶναι καλὸ Κίτ. 2) Ἡ ἐστίασις, ἡ παράθεσις γεύματος εἰς
τινα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δαμαρ.): Ἡ γριά Καλὴ ἤφερνεν ὅλες
τοὶ εἰτόνισσες καὶ τῶν ἤκανε ἐδὰ τὸ ἔψιμο Ἀπύρανθ. Θὰ
φέρω τρία παλληκάρια νὰ κάμω γέψιμο Δαμαρ.

Β) Μεταφ. Ἡ ταλαιπωρία Στερελλ. (Αἰτωλ. Φθιώτ. Φωκ.
κ.ά.): Τὸν γέψ'μον τσακᾶει κόκκαλα (ἡ μεγάλη κούρασις
καταβάλλει πολὺ τὸν ἄνθρωπον) Φθιώτ. Πβ. *γεύω* B2.

γέψιμος ἐπίθ. Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γέψη* καὶ τῆς καταλ. *-ιμος*.

Ὁ εὐάρεστος εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς γεύσεως, ὁ εὐγευστος:
Παναγιά, 'δὲ γέψιμο κοριάσι!

γεωγραφία ἦ, λόγ. κοιν. *γιογραφία* πολλαχ. *γιου-*
γραφία βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. *γεωγραφία*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ἡ ἐπιστήμη ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν σπου-
δὴν καὶ περιγραφὴν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τῶν ἐπ'
αὐτῆς ποικίλων φαινομένων λόγ. κοιν.: Μαθαίνει-ξέρει-
σπουδάζει *γεωγραφία* κοιν. 2) Σύγγραμμα πραγματευόμενον
γεωγραφικόν τι θέμα ἢ διδακτικὸν τῆς γεωγραφίας βιβλίον
λόγ. κοιν.: *Γεωγραφία ἀστρονομικὴ - βοτανικὴ - ζωολογικὴ-
ἱστορικὴ - Ἑλλάδος - Εὐρώπης - Οἰκονομικὴ - Παγκόσμια-
στρατιωτικὴ* κ.τ.τ. Πῆρε μιά *γιογραφία* νὰ διαβάσῃ νὰ ξε-
στραβωθῇ. Δὲ μαθαίνεται ἡ *γιογραφία* 'ς τὸ ποδάρι θέλει
διάβασμα καλὸ καὶ προσοχὴ 'ς τὸ χάριτη πολλαχ. 3) Τὸ δι-
δασκόμενον εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα μάθημα τῆς γεω-
γραφίας λόγ. κοιν. Ἦτανε ὁ πρῶτος μαθητῆς 'ς τὴν τάξη.

γεωμέτρης

Στὴ *γιογραφία* καὶ 'ς τὴν *ἱστορία* δὲν τὸν ἔφτανε κανένας.
Αὐτὸς εἶναι *κουμπούρα* 'ς τὴν *γιογραφία*. Θὰ μείνῃ γιὰ τὸ
Σεπτέμβρη (= θὰ μείνῃ ἐπανεξεταστέος) κοιν.

γεωγραφικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ Ἑλληνιστ. ἐπίθ. *γεωγραφικός*.

Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωγραφίαν λόγ. κοιν.:
Γεωγραφικὸς ὄρος - πίνακας - χάρτης. Γεωγραφικὴ μελέτη. Γεωγραφικὸ συνέδριο κ.τ.τ. Ἐργάζεται 'ς τὴν *Γεωγραφικὴ Ὑπηρεσίαν* Στρατοῦ. Πῆρε δίπλωμα ναυτικοῦ, ἀλλὰ δὲ σκαμ-
πάζει τίποτα ἀπὸ γεωγραφικὸ μῆκος καὶ πλάτος. Εἶμαι
γραμμένος 'ς τὴν *Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία* κοιν.

γεωγράφος ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. *γεωγράφος*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ὁ ἐπιστημονικῶς ἀσχολούμενος μὲ τὴν γεωγραφίαν
λόγ. κοιν.: Σήμερα μὲ τὸ κερὶ νὰ ψάχνῃς, δὲ βροῖσκεῖς γεω-
γράφο σὰν τὸ Στράβωνα. 2) Ὁ συγγραφεὺς γεωγραφικῶν
βιβλίων, χαρτῶν κ.τ.τ. λόγ. κοιν.

γεωλογία ἦ, λόγ. κοιν.

Τὸ νεώτ. οὐσ. *γεωλογία*.

1) Ἡ ἐπιστήμη ἡ ὁποία ἐρευνᾷ τὴν διαμόρφωσιν καὶ ἐξέ-
λιξιν τῆς γῆς καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῆς φυτικοῦ καὶ ζωικοῦ κόσμου
λόγ. κοιν.: Τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του ἦταν νὰ σπουδάσῃ γεω-
λογία. 2) Τὸ σύγγραμμα τῆς γεωλογίας λόγ. κοιν.: Δανεί-
στηκε τὴν γεωλογία τὴ δική μου καὶ μοῦ τὴν ἔκανε σὰν
τὰ μοῦτρα του (=τὴν λέρωσε) Ἀθῆν. 3) Τὸ διδασκόμενον εἰς
τὰ μέσα, ἀνώτερα καὶ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα μά-
θημα τῆς γεωλογίας λόγ. κοιν.: Δὲν πατάει στὴ τάξη τὴν
ὥρα τῆς γεωλογίας, γι' αὐτὸ θὰ πάρῃ μονάδα 'ς τὸν ἔλεγχό
του! Ἐξετάστηκε προφορικὰ 'ς τὴν γεωλογία καὶ πῆρε ἀρι-
στα. Διδάσκει γεωλογία 'ς τὸ Λύκειο. Τὰ θέματα τῆς γεω-
λογίας ἦταν εὐκόλα κοιν.

γεωλογικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γεωλογία* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ικός.

Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωλογία λόγ. κοιν.:
Γεωλογικὸς ὄρος - χάρτης κ.τ.τ. Εἶναι διευθυντῆς τῆς *Γεω-
λογικῆς Ὑπηρεσίας*. Ἐργάζεται 'ς τὸ *Ἰνστιτοῦτο Γεωλο-
γικῶν καὶ Μεταλλευτικῶν Ἐρευνῶν*. Τὸν ἄλλο μῆνα θὰ
γίῃ τὸ γεωλογικὸ συνέδριο.

γεωλόγος ὁ, λόγ. κοιν.

Τὸ νεώτ. οὐσ. *γεωλόγος*.

Ὁ ἐπιστήμων ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν γεωλογία λόγ. κοιν.
Ὁ φίλος μου εἶναι γεωλόγος. Μελετᾷ τὰ πετρώματα τῆς
γῆς καὶ τοῦ ἀρέσει νὰ σπουδάσῃ γεωλόγος.

γεωμέτρης ὁ, λόγ. πολλαχ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *γεωμέτρης*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ ἐπιστήμων ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὴν γεωμετρίαν
λόγ. πολλαχ. 2) Ὁ κατ' ἐπάγγελμα καὶ πρακτικῶς κατα-
μετρῶν τὴν γῆν, ὁ χωρομέτρης λόγ. πολλαχ. 3) Μεταφ.,
ἄνθρωπος ἄεργος περιδιαβάων εἰς τὰς ὁδοὺς ὡς νὰ κατα-
μετρῇ ταύτας — Λεξ. Πρω. Συνών. *βολτογύρης, γκεζε-
ριτζῆς, γκεζεροσπίτης, γυριστής, γυρουλάς, γυρου-
λιάρης, δερνοθύρης, μπουλιάρης, μπουλοθύρης, πορτής, πορ-
τογύρης, σοκακάς, σουλατσασδόρος, χα-
σομέρης*.

